

ZOMBOR és VIDEKE

BACS-BODROGH MEGYEI POLITIKAI LAP.

Szerkesztőség: Csihás Benő-utca 91. szám.
Kiadóhivatal: Oblát Karoly könyvnyomdája.

Feladvós szerkesztő:
Dr. DONOSZLOYITS VILMOS.

Egész évre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.
Egyes szám ára 16 fillér.
Művelőnk minden vasárnap és csütörtökön.

Városi egylet.

A város önkormányzati jogát a törvényhatósági bizottság úján gyakorolja.

Ez a törvény rendelkezése.

Tényleg azonban az történik, a mit a hatalom képviselője, a főispán akar. Ez az önkény nem a törvény rendelkezéséből, de nem is a főispáni akarat elhatározásából származik. A törvényhatósági bizottság közönyét vagy léhaságát sem lehet mindig mint oly argumentumot odaállítani, a mely szülte volna a főispáni hatalomnak túllerjeszkedését. Tagadhatlan, hogy ezen motívumok mindegyike kicsinyben közelebb volt annak a járványyszerűleg fellépő betegségnek keletkezésében, a mely az autonóm jogok gyakorlását elsorvasztotta, s helyébe egy az alkotmány üterejét is megmetyélező beteges állapotot teremtett. Ez állapot keletkezésének főoka mégis nézetünk szerint az az elvitázhatatlan tény, hogy a törvényhatósági bizottság tagjainak kétharmada akkor, a midőn a közgyűlési teremben megjelenik, a közgyűlési tárgysorozatnak anyagát egyáltalán

nem ismeri, s eme tájékozatlanság miatt behatódobban a tárgysorozatnak egyik pontjával sem foglalkozhatik. A közgyűlést megelőzőleg a tárgysorozatot az ügy referensei és a polgármester állapítják meg, a mit aztán a főispáni önkény rendszerint korrigál. Magát a tárgysorozatot az egyes bizottságok elé viszik, s így kivéve azt a néhány hivatalnokot, s a szakbizottságba nagy ritkán eljáró néhány bizottsági tagot, — a tárgyalásra kerülő anyagot senki sem ismeri. Arról pedig meg a hivatalnokokon kívül absolute nem nyer tájékoztatást senki, vajjon az állandó választmány a hozzá került anyagból mit gyűrt. A közgyűlésen megjelent bizottsági tagok meg vannak hát foszlva attól a lehetőségtől, hogy egyik-másik tárgyat kritikailag méltathassák. Hány fontos, a város előrehaladását, néha létérdekét érintő tárgy kerül felszínre a nélkül, hogy a bizottsági tagok annak horderejét felismerve, — véleményüket kifejezésre juttatnák. A jól informáltság hiánya, melyhez a kényelemszeretet, s néha a léhasággal vegyes közöny járul s idézi

elő ezt a nem ritka jelenséget. A sok közül csak egy példát mondunk el, a melyből fejtegetésünk helyessége megállapítható.

Zombor város forgalom tekintetében kihaló félben van. A vezető köröknek tehát tárt karokkal kellene fogadni mindent, a mi a forgalom emelésére bármily aprólékos arányban is befolyást gyakorol. S ha ezenfelül az idegenből a tőke beözönlésére és a munkahiány apasztására is van kilátás, úgy a város vezetésére hivatottaknak ujjongva, még áldozatok árán is mindent el kell követnie, hogy az ilyen vállalkozás sikerüljön. Egy külföldi előkelő czég nagy-szabású vagyárat szándékozott Zomborban létesíteni. Nem kívánt mást, mint ezen gyár felépítésére szükséges telket. Igaz, s ezt készséggel beismerjük, a polgármester a tanács tagjaival karöltve fáradozott azon, hogy ez a gyár Zomborban letelepüljön. Ámde ez a gyár méltó concurentiát csinált volna a szabadkai vagyárnak. Ha még hozzáteszszük, hogy a főispán Szabadka város szülőtte, akkor megértjük, hogy annak

„A ZOMBOR és VIDEKE” TARCZAJA.

Sirassatok.

Hogy új szerelem nyíljon szívemben,
Erőm már arra nem maradt
Hogy a régi szerelmem efiledjem,
Szétzuztam ifjuságomat.
Pirosló arczczal, forró vérrrel
Fiatal aggastyán vagyok,
Fiuk, leányok, kik szeretni tudtok
[Sirassatok.]

Fanyar a csók, ütelés sem hevit fel
Unom a tomboló szerelmeket.
Unom a bódulatot gyönyörökkel
Teljes nagy nyári éjeket.
Unom, ha bájoló ártatlansággal
A leány szemem felém ragyog.
Fiuk, leányok, kik szeretni tudtok,
[Sirassatok.]

Az én szívemnek nincsen semmi vágya.
Csak dobban öntudatlanul
Az én szunnyadásomnak nincsen álma
Tán nem is álom az, mi rám borul,
Planem a sir érzéketlen nyugalma
En minden éjjel meghalok.
Fiuk, leányok, kik szeretni tudtok,
[Sirassatok.]

Ah, hogy lehültem, haj minő hideg van
Mért van nekem hidegem?
A láng, mely lángol minden nyomorultnak

Miért lett nekem idegen?
O mint irigylem őket, kik szeretnek,
Bár busak, boldogtalanok . . .
Fiuk, leányok, kik szeretni tudtok,
[Sirassatok.]

Lantos.

Az asszony!

Attól a naptól, mikor a szép özeveg Sornlaky Árpádné betette lábát a kis szépségi fürdőbe, több mint fél tucat éponseur és özeveg sorban élő ifju és kevésbé ifju uriember plántálkozott be az eddig meglehetősen unatkozó fürdői társaságba. Ambar az ujonnan érkezett urak nem sok lendületet adtak amaz örök terv megvalósításának, a mely épuget ott szövi szálait a báltermekben, mint a jourokon át, minden társaság összejövetelen, egész a nyári fürdőzésekig. Egyikből se nézett ki a presuntív völegény, mert hisz egyik se áruelt el más gondolatot, mint azt, hogy hódoló rabszolgái a szintoly szép, mint gazdag özevegek.

Még maga is itt van? szólt megérkezése után való reggel a bájos özeveg, mikor Béfalaly Béfalával, a fess főhadnagygyal találkozott a forrásnál.

— Minden ember csak ott lehet a hova végzete hajtja: az én végzetem pedig úz, soder a maga nyomába, mint az alázatos árnyékot.

Eltalálta: maguk együtt és külön — külön nem egyebek, mint tartalmatlan árnyékok.

Es semmi, de semmi különbség sincs köztük? kérdezte epedő tekintettel a fiatal államkar, a ki a mellett, hogy a társaság Adonisának van elismerve, egyik legjelesebb lantos költője az új generációnak.

— Eppen semmit; felelt a kérdezett ajkbiggyesztve.

Es tényleg nem is tett köztük különbséget; holott meglehetősen elütő egyéniségek voltak és a mi fő, egyikük sem mondható hétköznapi embernek. Csak egyben hasonlítottak hajszálya egy máshoz abban, hogy mindannyinak csak egy ezél lebegett szeme előtt: elnyerni a főváros szépségei közt a legszebbet. Sornlaky Árpád fiatal özevegét.

Egy alkalommal, mikor a fenyves erdő végéhez ért udvarlórival a szépséges asszony, meglehetősen feltűnő férfi jött rájuk szemközt. Pöltünő annyiban, hogy hozzáfogható rut individuum nem igen akad. Magas, előre hajtott alak. Széles vállai csaknem elnyelték a fejét, a mely rövid nyakon pihent. Bozontos haj, apró fekete szemek a keskeny homlok alatt, ormóttan nagy orr s a tuskés bajusz és szakál szörnyen kellemetlen, örökös gúnnyra álló ajkat takar.

Közöntötte az urak egyikét.
— Ki volt ez a förtelmes bácsi? tán

az előkelő külföldi czégek kérvénye miérett lett közgyűlésről közgyűlésre holmi oktalan Schieberekkel eltolva, s miérett lett ez a czég annyira elkedvetlenítve, hogy vállalkozásától elállott, s a vajgyárat Ujvidéken — a hol két kézzel kaptak utána — létesítette. Zombor város bizottsági tagjai persze akkor ismerték már meg a valódi tényállást, a mikor a gyár kéménye Ujvidéken vígan füstölgött.

Mit vesztettünk ezzel és sok mással, azt mérlegelje a bizottsági tagok lelkiismerete.

Mindaddig, míg városi egylet nem alakul, s mindaddig, míg ezen egyletnek tagjai a városi közgyűlésre kerülő tárgyat tanulmányuk tárgyává nem teszik, s ehhez képest tisztán a város érdekét hordván szem előtt, — cselekszenek — mindaddig ne reméljük a város elcsehalását.

Örömmel üdvözljük tehát azon mozgalmat, a mely — mint értesülünk — egy a fővárosi s más vidéki városok mintájára alakult egylet létesítését czélozza.

Politikai hírek.

* **Választási mozgalom.** Ezen czim alatt egyik bácskai lap társunk ezt írja: „Az újverbázi kerületből érkezik a hír. A kerület választói már komoly számításba vették azt, hogy Vojnits István báró, Bács-Bodrogh vármegye főispánja még a választások előtt véglegesen megválk főispáni méltóságától. Elhatározták ugyanis, hogy fel fogják kérni Vojnits István bárót, fogadja el a kerületben a szabadelvi párti jelöltséget, mi ha meg fog történni, Vojnits István megválasztása egész bizonyosra vehető. Uram Istenem minő rosszul van informálva ez a lap. Hát azt hiszi, hogy az újverbázi kerületben Dr. Hadzsi ellenében valaki, — főleg báró

Vojnits István felléphet? Hadzsinak népszerűségét és közkedveltségét sem a főispáni vagy bárói nimbus, sem az az óriási összegyűlt vagyon nem képes redukálni.

* **Szerb készülődések.** Ujvidékről jelentik, hogy a szerb diákok gyűlését, amelyet e hónap 10 ére hívtak össze Szenttamásra, a hatóságok betiltották. Ujvidéken azt hiszik, hogy a tilalomra a tanácskozás céljának bizonytalanságán és ki nem elégtő formában való bejelentése adott okot. — E hónap 18-ára tervezik Nagybeeskereken a szerb radikális pártnak azt a gyűlését, melyből feliratot akarnak intézni a kormányhoz a karlócai szerb egyházi kongresszus újból való összehívása érdekében. A szerb liberális lapok haszontalanul mondják a gyűlést, a Nase Doba pedig már azért is fölösleges tüntetésnek mondja a gyűlést, mert úgy tudja, hogy nemsokára egybehívják a kongresszust.

* **Brankovics patriarcha lemondása.** Ujvidékről adják hírel, hogy Brankovics patriarcha egyik bizalmasának kijelentette volna, hogy a kongresszus összehívása esetén méltóságáról okvetlenül le fog mondani. Ezen hírel kapcsolatosan ugyanezek Ujvidékről írják, hogy dr. Radics Emilant a magyar kormány állásába is valamennyi pápi méltóságába visszahelyezte. Tudva lévő az, hogy dr. Radics Emilan a patriarchának egyik legelkeseredettebb ellenfele. Brankovics patr. néhány évvel ezelőtt a kongresszusi választás és metropolitai tanácsosal egyetértőleg Radicsot protisingelosi állásától és minden pápi méltóságoktól megfosztotta, azt hozva fel okul, hogy Radics hűtlenül kezelte volna a rá bízott vagyont, Radics felmentése tehát a patriarchát kellemetlenül érintheti, annál is inkább, mert az egybehívandó kongresszus ezen ügyből kifolyólag most már a leghevesebb támadásoknak lesz kitéve.

A magyar állam és a kivándorlás.

Esztendő óta alig mulik el nap, hogy egyik másik, vagy valamennyi fővárosi lap fel ne jajdulna a kivándorlás miatt. És ugyancsak esztendő óta folyton ugyanazon hangon, ugyanazon modorban tárgyalják a kivándor-

lók ügyét. Tele tüdővel szidják az úgynevezett kivándorlási ügynököket, a külföldi hajóstársulatokat és azokat a szegény balsorsüldözötte magy rokat, akik idehaza nem tudnak megélni és elmennek az oceán másik oldalára. Nem csoda, ha az ilyen nem tárgyilagos fel fogásnak nincsen meg a loganalja. Akárhogy innak is az újságok, a kivándorlás mindinkább erősbödik, az ügynökök akadálytalanul folytatják munkájukat és a nép helyzetén semmit nem javítanak, hogy elvegyék kedvét a kivándorlástól.

E czikk írója nem lát olyan nagy veszedelmet a kivándorlásban. Sőt ellenkezőleg, olyan bevezető csatorna félt lát benne, mely megkönnyíti az állam és a társadalom terheit. Mert az a magyar gazda vagy munkás, aki hosszú és keserves küzködés után rászánja magát arra, hogy elmege az idegenbe, megélni, pénzt keresni, ha itt maradna, csak terhére válna az államnak és a társadalomnak, vagy elpusztulna nyomorában, vagy a bűn ösvényére kényseritene az éhség. Szóval, a legtöbb kivándorló, ha nem vándorolna ki, szaporitaná a nálunk ugysis elég nagy számát a proletároknak, ami aztán komolyabb következményeket vonna maga után.

Azután meg nem úgy megy el hazulról a kivándorló, hogy sohse térjen többé vissza. Megállapított tény, hogy a kivándorlók nyolczvan százaléka hazajön. De nem szegényen, éhesen, nyomoruságosan, mint ahogyan elhagyták hazájukat. Hanem vidáman, jól kiöltözködve, pénzzel és reménységgel. Viszszamennek szülőfalujukba és ha csak lehet, újra visszaszerzik azt a házcskát és földcskét, amit az adó vagy egyéb adósság miatt árverezték el. Megtelepsznek és akik néhány esztendő előtt gyűlölettel és keserőséggel szívükben hagyták el hazájukat, most

a Barnum szörnyeből maradt itt? kérdezte nevetve a szép asszony,

— Zombor Józsi. Elég szép eszű fiu, de olyan durva, mint a daróc. Polgári foglalkozásra néve mérnök.

A véletlen úgy hozta, hogy bemutaták az ocsmány férfit a szép asszonynak.

Egy alkalommal ketten előre mentek, hátra hagyva a többieket,

— A mint látom, maga is fölesapott udvarlóm táborába; évelődött vele a szép asszony.

— Eszem ágába sincs, hogy magának udvarojak.

— No hallja, ez nem valami gyengéd felelet.

— Hát hol áll az megírva, hogy én magának gyöngédnek feitelgessek.

— A maga szótárában úgy látszik sehol.

— Igaza van. Utálom az ostoba szép-
tevéseket. És semmi sem undokabb elő-
tem, mint a hazugság.

— És ha maga azt mondaná, hogy szívesen van társaságomban, ez csak hazugság lenne.

— Még pedig első rendű. Egyáltalában semmi kellemeset se találak abban, ha nálam együgyűbb lényvel kell eszme-
ceserébe bocsátkoznom.

— És maga az asszonyokat egy-
gűbbeknek tartja, mint a férfiakat?

De még mennyivel! Nem a természet tette ilyenekké, de maguk alakították

ilyenné magukat. Minőt beszélhet egy férfi az asszonnyal, ha azok szeméit, a haját, a természet, a fogát, a lábát nem dicséri. Oh, én semmit se sajnálak jobban, mipt azt az elvesztett negyed vagy fél órát, amit asszony társaságban fecséreltem el.

Hát akkor mért szegődött hozzám, maga faragatlan tuskó?

— Ez megint olyan ráfogás, ami asszonytól telhetik ki. Nem maga magyaráztatta velem az új adukt építési módját? Persze miért tette, mert azt remélte, hogy fölvilágosítsa helyett, arra használom fel a tete-á-tetet, hogy életre-halálra szépeket mondok magának.

Somlakyné orcázi égtek, zemei szikrákat szórtak, a mikor ismét ott volt a régi környezetében, a hol ujra megzendült a szokott nótá: a hol istenítették és fölébe helyezték minden más asszonynak.

Miről beszélhet egy férfi az asszonnyal, hacsak, a zemeit, a haját, a természet, a fogát, a lábát nem dicséri.

Kiesattant a méltóságos fölgerjedés:

— Azt megmondom maguknak, hogy ide ne hozzák többé azt a förtelmes vadállatot, az a két lábú vakondokot.

— Az inszellért? nevetett Menyhért

Abris. Na, ugy-e hogy mégis van nálunk kellemetlenebb ember is?

Alló hétig nem tett egyebet az asszony, mint a hol s a mikor szerét ejthette szidta szapult a „vadállatot.“

A következő héten már annyira foko-
zódott a bűhe: kereste az alkalmat, hogy megvetését éreztesse vele. A harmadik héten már szeméit szembe mondta neki:

— A milyen förtelmes, olyan undok ember maga. És a förtelmes ember csak ennyit felelt teljes nyugalommal:

— S ha a legkisebb fíradtságot veném, mégis az én feleségem lenne maga.

Na erre aztán akkora dühbe borult, hogy egyetlen tekintetével izekre szakgatta a Barnum szörnyetegjét.

Elhatározta, hogy mivel más módon nem szabadulhat az „undok vadállattól“ odahagyja a fürdő helyet...

Es özvegy Somlaky Árpádné tényleg elutazott rövid hét elteltével, de nem egyedül, hanem vőlegénye — Zombor Józsi mérnök társaságában.

Most fogadom: mindenki azt mondja, hogy ez vagy tollhíba, vagy a szedő csinált baklövést, mikor Zsombori Józsi, a „szörnyeteg“ nevét rőtta ide.

Pedig szavamra mondom, ez nem tévedés.

A világszép özvegy Zombor Józsi felesége lett.

De hisz ez egy megoldhatlan rejtély! kiáltott fel.

Hát igen, rejtély, a melynek másik neve: asszony!

K. I.

annak nyugodt s jómódu polgáiraivá válnak. Amerikában, a csuf Amerikában keresték a pénzt hozzá...

S mit szóljunk arról a millió és millió forintról, melyet a kivándorlott apák, fiak és fivérek küldenek haza évente családjuknak? Egész nagy járáások élnek amerikai pénzből, a családok, az ipar, s kereskedelem, az adóhivatal. Ha azok a szegény emberek nem mentek volna ki Amerikába, azokon a vidékeken most olyan nagy lenne a nyomorúság, akár csak a rutének között.

Gyakran irnak a lapok kivándorlók pusztulásáról s az ilyen sporadikus eseményt általánossá teszik, úgy hogy az ember azt hihetné, hogy a magyar kivándorlók valamennyien az élhalállal bírkóznak odakint. Ezt a politikát nem lehet helyeselni. Megezik, hozzá bizony elég gyakran megezik, hogy kivándorlók elpusztulnak, tönkre mennek, legtöbbször a kivándorlási ügynökök gazsága folytán.

Dehát tessék akkor a kivándorlási ügynökök ellen fordulni, tessék a kivándorlás ügyét rendezni! Ez lenne az orvoslás egyedüli módja, nem a nemlörödség struczpolitikája, sem a gombra újságczikk. Ha a magyar állam szívén viseli a kivándorlók sorsát, akkor ne igyekezzék megakadályozni a kivándorlást, mert erre úgy sem képes. Aki idehaza nem tud megélni, de Amerikában jólétet remél, azt nincs az a hatalom, ami visszatartsa.

A magyar állam itt csakis úgy állhat hivatala magaslátán, ha kezébe veszi a kivándorlás ügyét. Ha minden irányban támogatással és felvilágosítással szolgál a kivándorlóknak. Ha a kivándorlási társulatokat, melyekről bebizonyul, hogy csak a kivándorlók kiszípolyzására törekszenek, az országból kiutasítja.

Nem strucz politikára, nem hazafias frázisokra van szükség e kérdésben, hanem okos és humánus állami intézkedésekre.

Hirek.

* **Személyi hír.** Zákó Milán Pancsova és Versecz városok főispánja néhány napi tartózkodásra Zomborba érkezett. — Dr. Donoszlóvs Vilmos lapunk szerkesztője rövid ideig tartó titúlásra családjával a Tátrába utazott.

* **Szent-Istvánnapi ünnepély.** A polgári kaszinó-egylet tegnapi délután megtartott választmányi ülésén elhatározta, hogy folyó hó 20. napján, az első magyar király, szent István napján a kaszinó helyiségében ünnepélyt rendez. Az ünnepély programjának megállapítására a választmány egy rendező bizottságot küldött ki.

* **Királyunk születésnapja.** A király születésnapjának augusztus hó 18-án lesz az évfordulója. A nevezetes dátumot szerte az országban lelkes örömmel ünnepeli meg az idén is a királyiért rajongó magyar nép. Városunkban is a szokásos módon ünnepelik meg az évfordulót. Augusztus hó 18-án ünnepélyes hálaadó istentisztelet lesz az összes templomokban. Az istentiszteleten részt fognak venni a városunkban működő összes hivatalok, a hon-

védség és a cs. és királyi 23. sz. gyalogezred tisztikara.

* **Zene az Erzsébet ligetben.** A helyett, hogy Zombor város polgársága vasárnap egész délutánját legyen kénytelen a korecsmbán „Spritzerek” mellett eltölteni, inkább megy az Erzsébet ligetbe meghallgatni a saját gyermekeiből alakított növendék zenekar előadását. Örömmel konstatáljuk ugyanis, hogy ezen vasárnaponként megtartott szokott zenekari előadásokon a polgárság oly tömegben vesz részt, hogy a még zsege park máris kiesínynek bizonyul. Ma este hat órakor ismét fognak gyermekeink játszani, s a polgármester gondoskodott arról, hogy a hallgatók kényelmére a ligetben padok elhelyeztessenek.

* **A zombori rendőrség éberése.** Úgy látszik, Veszelinovits zombori rendőrkapitány másképp fogja fel a vigéczek törvényét, mint a bécsi gyárosok és kereskedők. A napokban ugyanis egy festégyárbeli vigécz járta be Zombor városának kereskedőit. A rendőrkapitány azonban neszét vette, hogy a német sógor magánházakat is meglátogat. Azonnal bele vetette a rendőrmestert özívibe, aki a vigéczet éber szemmel kísérte és megfigyelte. — Miután nevezett kellő igazolvány nélkül volt, a rendőrség a jeles urat Zombor város területéről kiiltotta.

* **Tolvajné elfogatása.** A zombori rendőrség egy veszedelmes kalandornót fogott el ép akkor, amidőn egy házban nagyban szedte ki a neki tetsző ruhaneveket. Vallatásánál kiderült, hogy nevezett zombori születésű, s többször büntetett veszedelmes tolvaj. Neve Barak Mária, akit a rendőrség az ügyészség fogdájába immár át is szállította.

* **Szeged vagy Szabadka.** Ez a két város most erősen veszekedik egymás között. A tízezerred kéne az egyiknek is meg a másiknak is. Deputációt menesztet az egyik, s felírtilag könyörög a másik. Aztán kezébe veszi a dolgot a helyi sajtó és kétségtelenül bebizonyítja, hogy az a város a melyben a lap nyomdája és szerkesztősége székel — mennyire felette áll annak a másiknak a melyben talán még a nyomtatott betűket sem ismerik. A másik városnak a lapja meg azt igyekszik bebizonyítani, hogy amabban a városban még elég elesség sem lesz, melyből a tízezerred jóllakhatik. Gromon Dezső államtitkár pedig conferál a városok mindegyikével, s alkudozik a kaszárnya telek ingyenes átengedése tárgyában. Zombor város a két vitatkozó várost megmosolyogja s adja a táltott szájút, mely várja a sült galambot, — mert föltételezi Gromonról, hogy a tízezerredet valamely szép nap reggelén bemasíroztatja abba a kaszárnyába, a mely a vármegye ház háta megett idáig a vármegyei pandurok ingyenes elszállásával hasznosított.

* **Az Ungár—Szemző ügy epilogusa.** Az országhirűvé vált Ungár—Szemző ügyben a tegnapi napra volt ifj. Szemző Gyula által provokált Ungait család egyik tagjának Ungár Józsefnek a párbaja köztüve. A párbaj helyétül a Zombor város mellett elterülő Sikara erdőség volt kijelölve, a hova a felek a mai nap reggelén pontosan megjelentek. Ügyüket azonban el nem intézheték, mert a párbaj a zombori rendőrség tudomására jutott, a helyszínen megjelent és a párbajt megakadályozta.

* **Párbaj.** Szabadkáról írják: Molnár Jenő városi hivatalnok és Szárits János ma Palocson kardpárbajt vívtak. A párbaj oka összeszóalkozás volt. Molnár Jenő segédei ifj. Gálfi György és Büles Nándor, Szárits segédei Vojnich Andor és ifj. Birkás Lajos voltak. Párbajorvosokul dr. Váli Dezső és dr. Fölser János kéret-

tek föl. Szárits jobb alkarján könnyű sérülést szenvedett. Sebét az orvosok egyszerűen bekötötték.

* **Öngyilkos albiró.** A „Bácska” legutóbbi számában szenzaciós hírt közöl s azt állítja, hogy Kesserű Balázs úpester albiró — aki a fővárosi lapok szerint szelremi búbanatában öngyilkosságot kísérelt meg, azonos azzal a Kesserűvel, aki nálunk Zomborban, néhány év előtt törvényészeki aljegyző volt s közkeveltségnek örvendett. Ez a hír tövédelesen alapul, mert ezt a Kesserűt, a ki köztünk élt s velünk együtt szívtá azt a jöftéle bácskai... levegőt Lajosnak keresztelték s jelenleg mint alügyész Budapesten él és virul s eszéágában sines öngyilkossá lenni.

* **Honvédlóvak kikölesítésése.** A honvédlóvak jó részét megbízható gazdáknak ingyen szokták kikölesönözni, azzal a kötelezettséggel, hogy azokat a tavaszi szemlén bemutatni tartoznak s évente gyakorlatra állítják. Mozsógitás esetén azonban a honvédlóvak azonnal be kell szolgáltatni. Ot év után a ló a gazda tulajdonába megy át; ha azonban a ló tartása ellen, bár csak egyszer is kifogás volt tehető, a tartási kötelezettség hat év, vagyis ily esetben csak hat év után megy át a tulajdonába. Ot év után, ha a ló még katonai szolgálatra alkalmas állapotban van, az azt tartó gazda 600 koronát kap, azzal a kötelezettséggel, hogy további öt évig tartsa, gondozza, a tavaszi szemléken bemutatassa, évente gyakorlatra állítsa és mozsógitás esetén azonnal beszovaltassa. E második öt esztendő eltelte után, ép úgy mint az első esetben, a gazda tulajdonába megy át a honvédló. Legközelebb több honvédló lesz kikölesítőzőve, melyre előre is felhívjuk a gazdák figyelmét.

* **A kereskedő segédek választók.** A kereskedelmi alkalmazottak országos egyesülete tudvalegbeadvány intézett a belügyminiszterhez, kérve, hogy döntse el, vajjon a kereskedősegédek bírnak e választói joggal. A miniszter a beadványt megküldte a központi választmányának. A választmány kijelentette, hogy a törvény értelmében csakis a tanoncok és szolgák allanak gazdai hatalom alatt s emélfogva kereskedősegédek nem tekinthetők gazdai hatalom alatt állónak. Tehát a mennyiben megfelelő adót fizetnek, választói jogosultsággal bírnak.

* **A fogyasztási adók jogának megvásárlása a községk által.** Erdékes hír szivárgott ki a pénzügyminiszteriumból. Nem kisebb dologról van szó, mint hogy a pénzügyminiszteriumban tárgyalások folynak az iránt, vajjon nem-e lehetne az állami borítal adó és husfogasztási adó beszedési jogát a városok tulajdonába bocsajtani oly módon, hogy a városok, illetve községek egy bizonyos fix összeget fizessenek, a mely a községek által 30 év alatt egyenlő részletekben lenne törlesztendő.

* **Iskolai értesítés.** A szeged sz. kir. város köztörvényhatóság által fentartott közs. polgári leányiskolával kapcsolatos női kereskedelmi tanfolyam az 1901—1902. iskolai évben szeptember 1-én fog megnyitattani. A tanítás ideje tíz hónap: szeptember 1-től június 30-ig. A felvétel feltételei: A női kereskedelmi tanfolyamba oly növendékek vétetnek fel, kik a polgári vagy a felsőbb leányiskola 4 osztályát, vagy a felső népiskolat legalább elégséges eredménnyel végeztek. Felvehetők továbbá olyan leányok és nők is, kik felvételi vizsgálaton igazolják, hogy van előképzettségük a tanfolyam sikeres elvégzéséhez. A beiratások szeptember hó 1—5. napján délután 3—5-ig a polgári leányiskola igazgatósági irodájában történnek, de már az iskolai szünet alatt, július és augusztus hónap is elő lehet jelentkezteni a tanfolyamba belépni kívánó tanulókat. A felvételi vizsgálatok szeptember 7-én

tartatnak. A tanítás szeptember 8-án kezdődik. A felvételi vizsgálatért az összes tárgyakkól 10 k. fizetendő. A tanulók fejenként 100 K. tandíjat fizetnek, mely két egyenlő részben, vagy havi részletekben is lefizethető. Azon esetben azonban, ha annyi tanuló jelentkezik felvételre, amennyi tandíjaival teljesen fedezni fogja a tanfolyam fenntartási költségeit, úgy szegedi illetőségű, szegényorsú, de kiváló szorgalmu és előmeneteli tanulók kivételesen tandíjmentességben részesíthetnek. Levélbeli vagy személyes megkeresésekre bármikor készséggel ad felvilágosítást az igazgatóság. Szegeden, 1901.

*** Megbocsodott lovak.** Keden Bacsis Mijónak a bajmoki vasúli indóház közelében levő Körsmájában szállási bunyevácok mu'attak zeneszó mellett Mikor már sok is volt a jóból hazafelé akartak hajtani. Felültek a kocsijukra, de boros állapotban elejtették a szabályt a lovak szájaiba tenni. A kocsiiban ülve, hogy gyorsabban menjenek a lovak, kőzük csapott a gazda. A caspára megvadult lovak zabját nélkül nem lehetett megfékezni. Órült vágatásban ragadták a kocsi, míg az egy sarokkőbe beleütödvé felfordult és darabokra törött. A lovak az istrángot elzakítva szágulstak az utcákon s csak nagy lélekjelenlétnek köszönhető Mayer György, hogy az egyik lovat megtudta állítani. A kocsiból kifordult embereknek semmi bajuk sem történt, mintha csakugyan igaz lenne a közmondás, mely szerint részeg ember dolgát boldog Isten bírja.

*** Alaptalan vád.** Vujaskovics Róza 17 éves villás-leány, a ki Fernbach temerini szállásán állott munkában, egy tiltott viszony következtében anyasági állapotba jutott. Augusztus 2-iki napján szült is, de a magzat holt volt. Vujaskovics Róza röviden végzett a teendőikkel: Kint a pusztnan eltemette a hullát. Társainak egyike tudomására hozta az esetet az ügyészségnek avval a lényegtelen változtatással, hogy Vujaskovics a gyermeket meggyilkolta. A szombaton esközött benczolás azonban megállapította, hogy a leányt ártaatlanul vádolták, amiért is ellene a további eljárást beszüntették.

*** Zavargó arató munkások.** Az aratási munkálatok kezdetekor 18 szabadkai VIII. körű munkás ment le Pozsegára Bíró Jenőnek dr. Bíró Károly testvérbátyjának birtokára. Itt kötötték a szerződést Szabadkán Bíró Jenő édes apjánál Bíró Antalnál. Most az aratási munkálatok befejezése közeledik. elszámolásra került a sor a földbirtokos és munkásai között, ez az elszámolás azonban nem tetszett a munkásoknak és azt állítják, hogy a szerződés nem helyes, mert más megállapodás történt közöttük, mint ahogy a szerződésben. Körülbelül 1000 koronát kértek még Bíró Jenőtől, aki azonban a szerződéshez ragaszkodva, megtagadta ennek kifizetését. Az arató munkások ennek következtében a munkát abbahagyták. Szerdán délután távirat érkezett Bíró Jenőtől Dr. Békéffy Gyulához, hogy tegye meg a szükséges intézkedéseket, mert az arató munkások otthagyták a munkát, hazamennek és tüntetésre készülnek Bíró Antal ellen. Dr. Békéffy azonnal értesítette a rendőrséget, ahol megtették a szükséges intézkedéseket; 12 lovas 32 gyalogos rendőrt helyeztek készenlétbe.

*** Az uri foglyok.** A szegedi államfogház is megéri a nyarat, mert lát az ő lakói többnyire urak, akik maguk választják meg a büntetésük idejét és nyaranta inkább földhöznyer mennek, mint a kincstári „hűvös”-be. A vakáció idejét egy kis statisztikára használta föl az államfogház igazgatósága. Eszerint az államfogháznak főmállása, vagyis 1890. május 1-je óta ezerszázöt lakója volt. Első fogoly Kövér Lajos kiszombori földbirtokos volt, utolsó eddigelő Balázs Béla altorjai mérnök. Ez év január 1-je óta 99 fogoly időzött

a fo. házban; ezek összesen 3 év 7 hónap és 3 hét büntetésig kaptak. Hogy miért nem tudja az államfogház gájtát vetni a tömételten párbajnak, arra megfelel az alábbi kimutalás: Az idei foglyok közt volt egy királyi alügyész (dr. Sichelh György), egy képviselő Purgly Sándor), egy polgármester (dr. Boeskor Béla), egy megyei főorvos (dr. László Vilmos), és egy volt főispán (Dániel László). A 99 fogoly közt 23 doktori diplomás időzött volt. — Ezül szerint tehát bácskai vendég nincs ott.

*** Lomniczi Béla esetéhez.**

Lomniczi Bélát, — kit, mint mult szá munkban már megírtuk, — lopás miatt — Győrött elfogták, városunkban sokan ismerik, itt játszott nálunk Deák Péter társulatánál két szini évadban. Jó modoru ember volt, akít a jobb társaságokban is szivesen láttak; felesége és 3 szép kis gyermeke képezi családját, melyet az utóbbi években teljesen elhanyagolt, napokat töltött házon kívül, fizetését elverte, ami a szerencsétlen asszonyt, aki Pest-társulatánál működött, nagyon megrtötte és nem egyszer panaszolta el ismerőseinek férjének eljárását. A tulajdonképeni meg hasonulás családjával az 1899-iki szini évadban történt. Belső viszonyt folytatott a tárulatnak egyik nótájával is, amikor feleségének ez tudomására jutott, botránys jelenetek játszódtak le a kulisszák mögött és a színházon kívül is. Itt kezdődik Lomniczi Bélának szerencsétlensége. Felesége, aki két kez munkájával tartotta fenn családját, elhidegült irányában, Lomniczi éjteleken át dorbézolt, keresetét leverte, adóságha keveredett. F. é. április hóban, mikor a szintársulatok téli állomás helyüket elhagyták, Lomniczi Béla Szabadkán volt. Nagyon rosszul ment dolga, mert szerződése nem volt, barátaitól és ismerőseitől kölcsön kért pénzen élt. Mikor már mindendöb kifogyott, elhatározta, hogy kibékül feleségével. Itt is neki O-Kaniszára, Zentára leveleket, de felesége tudva azt, hogy most sem változott meg és csekély keresményétől is meg akarja fosztani — nem békült. — Egyik szabadkai vendégében állt Lomniczi április hó végén néhány ismerőseivel, amikor ezt mondotta: „most irtam az utolsó levelet feleségemnek, hogy fogadjon vissza, ha erre sem kapok választ, vagy agyon lövöm magam, vagy elzülök úgy, hogy a spiritusz a legfinomabb cognac lesz nekem.” Azt mondják, hogy ilyen kétségbeesett állapotban még nem látták Lomniczit. A várva várt levél nem érkezett meg. Lomniczi néhány nappal ezután eltűnt a városból. Ugy látszik beváltotta szavait — a börtönbe került.

*** A szabadkai sport-egylet**

által Szabadkán 1901. augusztus hó 25-én rendezendő Nemzetközi Versenyének versenyfeltételei. Nevezési határidő augusztus hó 22-én este 6 óra. Nevezések: Matkovits Miklos egyleti művezető czimére intézendők. Reggel 6 és fél óraker. 1. 20 klmestárgyaloglás. I-ső arany érem „Bácska bajnoka 1901. évre”, II-ik ezüst érem és tiszteletdíj, III. és IV-ik ezüst érem és minden 2 óra 45 percen belül beérkező bronz érmel nyer. Irány: Pest-szállódtól bajmoki országot és vissza. Tét 4 korona. 2. 30 klmest országúti kerékpár verseny. I-ső ezüst érem és tiszteletdíj, II. III., és IV-ik ezüst érem és minden 1¼ órán belül érkező bronz érmel nyer. Irány: Pestszálloda bajmoki országot és vissza a vámházig. Indulás pont 7 óraker. Tét 4 kor. Délután 3 óraker Pálison. 3. 100 m. uszás kezdők részére. I. II-ik ezüst, III-ik bronz. Tét 2 korona. 4. 500 m. távuszás. I-ső ezüst érem és tiszteletdíj, II-ik ezüst, III. és IV-ik bronz érem. Tét 3 korona. 5. 1000 m.-es megnyitó kerékpárverseny. I. és II-ik ezüst, III-ik bronz érem. Tét 2 kor. 6. 100 m. futás. I. és II-ik ezüst, III-ik bronz érem. Tét 2 korona. 7. Távolugrás. I. és II-ik ezüst, III-ik bronz érem. Tét 2 korona. 8. Szertornázás, (nyújtó és korlát) 2 erő és

2 ügyességi szabadon választott gyakorlat I-ső ezüst és tiszteletdíj, II. és III-ik ezüst, IV-ik bronz érem. Tét 3 korona. 9. 1000 m.-es gyaloglás kezdők részére. I. II-ik ezüst, III-ik bronz érem. Tét 2 kor. 10. 2000 m. es kerékpárverseny. I-ső ezüst érem és tiszteletdíj, II-ik ezüst, III-ik bronz érem. Tét 3 korona. 10. Súlydobás 7¼ klg. golyóval. I-ső ezüst érem és tiszteletdíj, II-ik ezüst, III-ik bronz érem. Tét 3 korona. 12. 5000 m.-es Tandem kerékpárverseny. I. és II-ik pár ezüst érem, III-ik bronz érem. Tét 2 Korona. 13. Rudugrás. I-ső ezüst érem és tiszteletdíj, II-ik ezüst, III-ik bronz érem. Tét 3 kor. 14. 400 m. futás. I-ső ezüst érem és tiszteletdíj, II-ik ezüst, III-ik bronz érem. Tét 3 korona. 15. Diszkosz vetés. I. és II-ik ezüst, III-ik bronz érem. Tét 2 korona. 16. 25 klmest kerékpár főtverseny vezetéssel. I-ső arany érem és „Bácska bajnoka 1901. évre”, II. és III-ik ezüst, IV-ik bronz érem. Tét 4 korona.

*** Miniszteri köszönet.** A vallás és közoktatásügyi miniszter özv. Hirsch Tivadarné urasszonyok adományaiért, melyeket az újtvediki kir. kath. főgimnáziumnak értékes könyvekben és természetrajzi gyűjteményekben nyújtott. köszönetet fejezte ki.

*** A honvédelmi miniszter a kispárosoként.** Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter leiratot küldött a kereskedelmi és iparkamarához, a melyben fölhívja a testületeket, hogy szólítsák föl a területükön lakó szabóiparosokat, kik katonai egyenruhák készítésével is foglalkoznak, hogy a mennyiben hajlandók a katonai kincstár részére szükséges ruhák szállításánál rész venni, tegyék meg ajánlataikat. A miniszter az egyenruhák szállításánál módot kíván nyújtani a kispárosoknak is a versenyben való részvételre, ellérőleg az eddigi szokástól, a mely szerint az egész szükséglet néhány nagyobb gyáros monopolizálta.

*** Újvidékről írják:** Hétfőn délután 6 óraker érkezett meg a „Tegethoff” hajón és két uszályon a haziezered. Oriási embertömög várta a hadiflákát, a kiket lovas Bykovszky Witold ezredes vezényelt. A sétatér elején felállított 70. ezredbeli zenekar a hatodik gyalogezred indulójával fogadta az érkezőket, kiknek zenekara a bevonulás alkalmával a „Rákóczi induló” játszta. A városház eléfűti tereen imát vezényeltek, mely után laktanyába vonult be az ezred.

*** Gyermekegyilkos anya.** A legutóbbi bűnök egyikének jött ismét nyomára a szabadkai rendőrség. Egy anya újszülött csecsemőjét gyilkolta meg és a ta el. Vidákovics Lyutin Anna férjétől elválva élő negyvenéves nő Sebesicen, augusztus elején egy egészséges gyermeknek adott életet. De szegyelte gyermekét, mert könnyelműségén már nem volt mit szegyelnie. Szegyenét bűnnel tőrtözte. Augusztus 2-án hajnalán fölkel a gyermekágyából, gyermekét megfojtotta s kivitte elánni a ház mellé. De szomszédai véletlenül észrevették bűnét és jelentették a rendőrségnek. A rendőrség azonnal intézkedett és a kis gyermek hulláját csakugyan meg is találtak. A boncolatot megállapította, hogy a kis gyermek élve született, teljesen egészséges volt. Megállapították az is, hogy az anya nem is gondolt arra, hogy gyermekét életben tartsa. A lelketlen anya bűnének elkövetése után súlyosan megbetegedett, úgy hogy a Mária Valéria kózkórházba kellett őt szállítani.

*** Nyomor elől a halálba.** Megrendítő eset történt — mint nekünk írják — esztörtökön f. hó 7-én Szent Iván községben, hol egy szegény asszony méreggel pusztította el magát és öt gyermekét. Borus Antal szent-iváni lakos ezelőtt két hónappal egy háztető javítása közben oly szerencsétlenül bukott le, hogy kitérte a nyakát és rögtön meghalt. Felesége és öt apró gyermeke kenyérkereső nélkül maradt.

A szegény asszony napszámba ment dolgozni, de keresete alig volt elég az élelme, úgy, hogy a házbért már nem tudta megfizetni. É miatt azután a lakásadója felmondta a lakást és szombatán reggel kitétte őket a házból. A szegény asszony rimánkodott Kacsék Ferenc háztulajdonosnak, hogy legalább még egy hétig hagyja őket fedél alatt, de eredménytelenül. Borusné erre egy fazék tejet vett elő s abba patkányt még get kevert. Ezt megittatta a gyermekekkel s a megmaradt részt fő hajtotta fel. Nemeskára az egész család rosszul lett s mire a háztulajdonos este felé ismét oda ment, hogy megnézzé, kihűrekkodtak e már, Borusné és öt gyermeke halva fektült az udvarra kirakott butorok között. Az eset nagy igazgatóságot kellett a községben és ha háztulajdonos el nem menekül, az udvaron összegyűlt nép agyonverte volna. A szerencsétlenül járt család eltemetése iránt az előjáróság intézkedett.

*** Polgári leányiskola Ó-Kanizsán.** A jövő iskolai év kezdetével nyílik meg Ó-Kanizsán a fenkölt szellemű alapítójáról, Haynaldról nevezett négyosztályú polgári leányiskola, melynek emeltes díszes palotája már készen áll. Az intézet a vallásos és hazafias nevelést célozza, a kibocsátott értesítő szerint. — Ezen intézet főlőtte fontos. Ó-Kanizsának eddig is szépen kifejtett közoktatásügyi viszonyai.

*** A szövőipar vándorlása.** A bezárnyvidéki takácsok különösen a dunántúli vidékre szállítják czikkjeiket, és hogy nagyobb mérvben üzlesek mesterségüket, szövetkeznék akarnak, és ezen szövetkezet Pécsét szándékozik letelepíteni, miért a honnét könnyebben találhatnak piacot. Lévelet írtak a pécsi kereskedelmi és ipar-kamarához, melyben bejelentik a kamarának ezen szándékukat, de mivel fonászekeiken és kőzűgyességükön kívül mással alig rendelkeznek, kérdést intéztek a kamarához, hajlandó lenne-e a város egyelőre 30 takács részére szükséges műhelyt rendelkezésre bocsátani. Csak néhány évre kérnék ingyen helyiséget, míg megerősödik a szövetkezet, mely ezen idő telte után építene magának megfelelő műhelyeket. Pécsvárosa a legnagyobb készséggel fogadta a vállalkozást, s nemesak helyiséget helyeztet ki, hanem megfelelő államegyletnek kieszárlását is megígérte. Bácska úgy látszik mindent elveszt a mije van, de megmarad a bácskai — Virtus.

*** Trachoma tanfolyam.** Dr. Feyer Nánán egyetemi tanár folyó hó 10-től kezdve a bács megyei orvosok részére trachoma tanfolyamot tart Szabadkán.

*** Egy vaskúti atyafi élményei.** A szegedi törvényszéki tárgyalásokból kiemelkedett egy pénzhamisítási pör, melynél ártatlanabb nem igen kerül bíróság elé. Czik Ferenc bácsvaskúti földműves egy lelketlen gabonauzorsós üzemei következtében elvesztette 16 ezer koronát érő vagyonát s bánatában hamis pénzt akart gyártani. Gondolta, legszebb az ezüstforint, ha ólomból kiformalódik. Sárból formát gyúrt, s ólomkannal beleöntötte egy szódavizes üveg lefolyasztott ónját. A forint nem sikerült s Czik ekkor az egész készületeket feldobta a padlásra. Egy évvel utóbb tűz ütött ki a házban s a hatóság emberei megtalálták a bekormoított bűnjelkeket. A szegedi törvényszék előtt lefolytatott tárgyaláson vádolt azzal védekezett, hogy ő nem pénz, hanem nyakláncok való pénzfórmát akart csinálni, mert így vélte sanyaru sorsa juttató életét eltengetni. A védő azt bizonyította, hogy a forgalombahozási célzatra elegendő bizonyíték nincsen s az eszköz sem volt a hamispénzgyártásra alkalmas. A törvényszék erre az állappontra helyezkedett s a vádlottat fölmentette, mire az ügyész is belenyugodott.

*** Nemzetközi versenyek Szabadkán.** A „Szabadkai Sport Eglel” 1901. augusztus hó 25-én nemzetközi versenyeket rendez Pálicson. A versenyek programja a következő: Reggel 6 és fél óraor. 20 klmés távgyaloglás. Pest-szállodától bajmoki országút és vissza. 30 klmés országúti kerékpár verseny. Pest-szálloda bajmoki országút és vissza a vánházig. Délután 3 óraor Pálicson. 100 m. uszák kezdők részére. 500 m. távuszás. 1000 m.-es megnyitók kerékpárverseny. 100 m. futás. Távölgrás. Szeptornázás. 1000 m.-es gyaloglás kezdők részére. 2000 m.-es kerékpárverseny. Súlydobás 7½ kgr. golyóval. 5000 m.-es Tandem kerékpárverseny. Rudgrás. 400 m. futás. Diszkoszvetés. 25 klmés kerékpár lövőverseny vezetéssel. Nevezési határidő augusztus 22, esti 6 óra. Versenyek után lánctumulásig lesz.

*** B. Bodrogh vm. állategészségügye az utolsó héten.** Leplene: Apafin 1, Begecs 1 udv. — Vesztétség: B. Doroszló 1, Jankovác 1, Baracska 1, Rigyica 1, B. Kula 1, Tamerin 1, Ó-Kanizsa 1, Mohol 1, Zenta 1, Szabadka 1, Zombor 1 udv. — Takonykór és bőrtéreg: Uj-Verbász 1, B. Feketehegy 1, Ó-Moravica 1 udv. — Rühkór: Rém 8, Hodásig 1, Petrovosczólló, 1, Kernyája 1, Zenta 1 udv. — Sertésorbané: Mateovics 3, Mélykut 2, B. Vaskut 1, Csávoly 4, Baja 2 udv. — Sertésvész: B. Almásy 6, F. Sz. Iván 1, Pivnica 6, Kis-Kér 4, Uj-Verbász 3, Titel 8, D. Sz. Iván 3, Kulpin 1, Ó-Kér 2, Petrovác 1, Uj-Sóove 1, Ada 1, Stanisls 20, Gyurgyevo 1, Zsalya 1, Szabadka 1, Zombor 8 udvar.

*** A jött-ment.** Nagy István 17 esztendő magyar fiut Bikity községbe vetette a sorsa szolgálatba. Itt gazdája fiának révén vagyonosabb sváb fiuk társaságába került, kik nagyon lenézték a szegény magyar gyereket. Különösen nagy ellensége volt Schlosser István, ki, ha már messziről meglátta, rákiáltott: — Ide ne gyere te jött-ment, te bieskál! Ez a lenézés és a társaságból való kiküszöbölés nagyon elkeserítette Nagy Istvánt és alkalmat keresett, hogy Schlossernak torkára forrasza a gunyolódást. Ez év márczius 3 án éjjel megleste a falu határán, a mint a szomszéd községből Schlosser egyedül hazafelé tartott. A kukoricázás szelén nagy fadoronggal a kezében utját állította: No most számotunk Schlosser. Hát mi vagyok én? Jött-ment, meg bieskál? Nesze! És a doronggal úgy ütötte fbe, hogy a fiu a földre szédült, azután kést vett elő és nyakát teljesen átmetsette. Schlosser még csodálatos módon magánál volt és négy-kézűb akart menekülni gyilkosa elől, de Nagy utána futott és még három készürrással halálra sebezte. Azután vállára vette a holttestet és beledobta egy közeli kutba. Előbb azonban magához vette óráját, lincéit és mellényének levagdalta részműveit. Ezalatt otthon a Schlosser szülei hasztalan várták a fiokat. És mikor reggel sem érkezett meg, rosszat sejtve, jelentést tettek a csendőrségnek, amely véres ingeről csakhamar ráakadt a gyilkosra. Nagy Istvánt a szabadkai esküdtészek elő állították, amely gyilkosság büntetőben és lopás vétségében mondvá ki őt bűnösnek. 12 esztendőig fegyházra ítélte. Védő a vádlott embebeli állapota, továbbá gyermekkori mikénti lefolyásának megvizsgálására tett indítványa mellőzése miatt semmisség panaszszal élt, melyet ma a kir. Kuria szűnieti tanácsa, Sélly Sándor elnökléte alatt, Hammersberg Jenő koronabírósz indítványának meghallgatása után, elutasított.

X Nagyothallóknak. Egy gazdag úrnó, a ki Dr. Nicholson mestersége fűldolja, által nagyothallásából és fűlűgűságból teljesen kigyógyítottatott, intézetének 25.000 foitny ajándékozott ottoly czébből hogy olyan siket és nagyothalló személyek, kiknek nincs módjukban a fűldobokot megszerezni, azokat ingyen megkaphassák, Levelek: 6240. sz. alatt Nicholson „Long-

cot” intézetének Gunnersburgh, London. W. czimzendők.

Városi ügyek.

Arlejtési hirdetés. A zombori római katolikus új templom további felépítésének teendőivel megbízott szűkebbkörű bizottság az újtemplomban a folyó évben teljesítendő kőműves, állványozási és bádogos munkákra valamint az építéshez szükséges dunai homok fuvarozására, árlejtést hirdet.

Az árlejtés határnapja folyó évi augusztus hó 18-ában állapítatik meg, mely alkalommal az árlejtés a következő sorrendben tartatik meg:

délelőtt ½ 10 óraor az állványozási és ezzel együtt kapcsolatos kőműves munkákra, délelőtt ½ 11 óraor a bádogos munkákra, délelőtt 11 óraor a homok fuvarozására.

Az ajánlatokhoz az állványozási és kőműves munkákra 1000 korona és a bádogos munkákra 100 korona bányatpénz teendő le az árlejtés vezetésével megbízott bizottság alelnök kezébe.

Az ajánlatok írásbeli vagy szóbeli lehetnek s az írásbeli ajánlatok az árlejtés megkezdéséig Falcione Lőrincz alelnök őröz nyújtandók be.

A bizottság fentartja magának a jogot a benyújtott ajánlatok felett az összegre való tekintet nélkül szabadon választani.

Az árlejtési feltételek Falcione Lőrincz alelnök úrnál betekintheők.

Kelt a templomépítési bizottság 1901. évi augusztus hó 6-án tartott ülésen

Hauke

polgármester
bizottsági elnök.

Közgazdaság.

Gyümölcsértékesítési tanfolyam. A m. kir. földművelésügyi miniszter a budapesti m. kir. kertészeti tanintézetnél folyó évi augusztus hó 26—31-ig hat napos gyümölcsértékesítési tanfolyamot rendeztet. Célja ezen tanfolyamnak, hogy az ügy iránt érdeklődő gazdákkal és gyümölcstermelőkkel a gyümölcsértékesítési és gyümölcsefeldolgozási módok gyakorlatilag megismertessenek s ezen ismeretek általánosítottassanak. A tanfolyamnak tananyagát a friss gyümölcsnek szedésén, eltartási s a különböző csomagolási módoknak bemutatásán kívül, a gyümölcspálinka és gyümölcsborok készítése, továbbá az aszalási eljárások, valamint a gyümölcs- és a gyümölcsekszenyák készítői módjának gyakorlati uton való bemutatása fogja képezni. A tanfolyamon férfiak és nők egyaránt részt vehetnek, s a kik a hallgatók közé felvételt kívánnak, jelentkezzenek egyszerű levélben ez évi augusztus hó 10-ig a nevezett tanintézet igazgatóságánál (Budapest, I ker., Gellérthegy, Ménesi-ut 45.) Az igazgatóság a jelentkezéseket eredményéről közvetlenül értesíteni fogja. A tanfolyam ingyenes és a részvétel az illető hallgató saját költségen történik. Allami segély vagy ösztöndíj e célból senkinek sem engedélyeztetik.

Közlekedés.

□ **Mérsékelt áru menetértéki jegyek Szent István napjára.** A magyar kir. államvasutak igazgatóságának értesítése szerint a Szent István ünnepnap alkalmából a magyar kir. államvasutak, valamint a Kassa-Oderbergi vasut magyar vonalának összes állomásairól — (az üzemükben összes helyi érdekű vasutak állomásainak valamint a szomszédos forgalomnak kizárásával)

— Budapestre mérsékelt áru menet-terti jegyek adatnak ki olyképp, hogy az utasok az I. kocsiosztályban két II. osztályu, a II. kocsiosztályban két III. osztályu egész jeggyel, a III. osztályban pedig egy II. osztályu rendes menetjeggyel Budapestre és vissza utazhatnak. Gyorsvonaton megfelelő gyorsvonatu jegyek váltandók. Ezen jegyek augusztus 15—20 napján az udobbli napon azonban csak a Budapestre közlekedő — valamennyi személyszállító vonathoz (expresszvonat kivételével) adatnak ki, a vissza utazásnak pedig augusztus 20. és 21-ik napjain, legkésőbb azonban az augusztus 21 én este induló utolsó vonatlat meg kell történie. Ezen jegyekkel augusztus 20-ika előtt visszatérni nem lehet; azokkal utmegszakításnak sem menet — sem jövevény helye nincs. Megjegyzük, hogy az I. és II. kocsiosztályban utazók a visszatérés alkalmával is mindkét menetjegyet felmutatni tartoznak, miért is Budapestre érkezve ezen jegyek elomlatandók, de le nem adandók. Gyermekekre külön kedvezmény nincs.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

V. F. ügyvéd úrnak Zomborban. Utolsó számunkban Y. Z. jel alatti üzenetünk Önnek nem szólhat, mert hisz Ön mint a „Hétről“ szóló ciklik írója — z jelbetűk alatt ír. Ép Onre voltunk figyelemmel — és a beküldött közleményt Y. Z. betűk alá bújó írónak nem ültünk föl, hanem felszólítottuk, hogy vessen le incognitóját. Kérjük ezt figyelembe venni.

Többször. A szerkesztői üzenetknél a jelbetűk után ne tessék igazodni. Kiki olyan jelbetűket használ, amilyen neki tetszik. — Különbön azt mondja a közmondás: akinek nem subája — ne vegye magára.

Dr. F. F. Beszán. Nálunk már jó ideje az alsós járja. Ebben szolgálhatunk felvilágosítással. A ferblit máj csak a kukibosok kultiválják. Forduljon esetleg egyik másik ilyen földijéhez.

Nyilttér.*)

A „Zombor és Videke“ folyó évi augusztus 4-én megjelent számának nyilttér rovatában egy magát Kőváry Bélának aláírt, előttem ismeretlen úr (?) jónak látta a nyilvánosság bírálata alá bocsátani azon tettemet, hogy megretírtam akkor, a midőn nővérenek bemutatni akartam.

Hogy erre alapos okaim lehetnek, azt a nagyközönség szintűg feltételezheti rólam, valamint hogy ezt a nyilttéröz egyén is nyilván tudja.

Ambár ha nyilttérnek nevezik is ezen rovatot, még ezt a helyet sem tartom arra hivatottnak, hogy itt valakinek szennyesét közszemlére kiagassuk.

Ha nyilttéröz az által, hogy nővérenek bemutatkozni nem akartam, sertevalálta magát; férfiasabb elégtételvétele is számhatta volna árva fejét, annyival inkább, mert a lovagias uton való elégtételadást levélhöz már felajánlottam volt. Hanem persze sokkal kényelmesebb a nővér szoknyája mögöl a nyilttérbe irogatni.

A midőn a tolatkodó bemutatkozás előtt menekültem, ezt azon jóhiszemben tettem, hogy valakit még a törvény sem kényszeríthet arra, hogy annak mutatkozzék be, a kívül ismeretséget kötni nincs szándékában.

Erősen hiszem azonban, hogy vannak olyan törvényeink, a melyek hivatva vannak a békés polgárok családai és egyéni nyugalmát biztosítani és őket holmi tolatkodó fráterektől megvédelmezni.

Erre támaszkodva, ez ügyet én is e téren befajeztetnek tekintem és a nyilttérön igazat kereső egyéntől elvárom, hogy a kiltásba helyezett ellenem irányuló bűnvádi eljárásra vonatkozólag tett igazretének mielőbbi beváltását most már becsületbeli kötelességének fogja tekinteni.

Kis-Sztapár, 1901. augusztus 7.

Orbach Antal.

*) Ezen rovatért nem felel a szerk.

Borivóknak, kik a bort savanyúviz-mecsel székretik vegyíteni, mindenképp ott van

MATTONI-FELE

GISSHÜBLER

legfőbb ögrényező

SAVANYÚ-KUT

nyílntható! E viz közömbösti a bor savát és az italnak felette kellemes, ingerlő mellékzít ad, annélkül, hogy azt fokotétre festené.

Kiadó-laptulajdonos: **Oblát Károly.**

3666 szám
tkv 1901.

Arverési hirdetmény.

Az apatini kir. jarasbiroság mint telekönyvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Gál Ödön végrehajtatónak Ganzl Bernát végrehajást szenvedett elleni 1400 kor. lőke és 97 kor. 80 fill. költség kielégítése miatti ügyében a B.-Monostorszegi 1143 számú betétben A 1805/1 hrsz. 181 ööl szántó; 805/2 hrsz. 224 ööl kert; 806 hrsz. 298 öi sz. ház 192 ööl udvarral, az 1 sz. betét A) lapján bevezetett közös legelőből jár. 17/2052 hr 2 sz. a. betét A) lapján bevezetett közös nádasból jár. 17/2052 rész B.-Monostorszegen a község házána 2456 korona kikiálltási árban **1901 évi szeptember 2-án d. e. 10 órakor** bírósági végrehajlási árverés elé fog bocsátatni, s a kikiálltási áron alul is el fog adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiálltási ár 10 % készpénzben v. ovadékpés értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni és neki a bíróságnál előleges elhelyezett bánatpénzről az elismerésvényt átszolgálatni. Vevő köteles a vételárt 3 egyenlő részletben és pedig az elsőt 1 hó, a másodikat 2 hó, a harmadikat 3 hó alatt mindig az árverés napjától számított 5 % kamattal a zombori kir. adóhivatal mint bírósági letélpénztárnál lefizetni, s a vétel után járó kincstári illetéket viselni. A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni. Apatin, 1901. évi június 25. kir. jbság mint tkvi htság. **Mészöly,** kir. aljbíró.

Műköszörüs.

Van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására hozni, hogy **Zomborban, szerb képezde-utca**

műköszörüs-üzletet

nyitottam. — A kések vékony, angol vagy francia módra köszörülletnek; erre a tényre főképen a t. borbély urakat figyelmeztetem.

Vidéki megrendeléseket gyorsan és olcsón ezközöltetnek.

Számos megbízást kér

tisztelettel

MÜLLER GUSZTAV
műköszörüs, Zomborban.

9644. szám 1901.

Temesvári vásár-hirdetés.

Az idei temesvári Szt.-Jakab

országos vásár

f. évi augusztus hó 15-étől bezárólag augusztus 19-éig fog megtartatni.

Augtus 15. (csütörtök) 5 óra reggel előtt az állat felhajtás tilos.

Temesvárott, 1901. évi június hó 27-én.

A városi főkapitányságtól.

BANDL REZSÓ,

főkapitány.

Bánáti ló-, szarvasmarha-, juh- és sertésvásár.

Gyümölcs-, mezőgazdasági-, kereskedelmi- és Iparvásár.

KLYTHIA A BŐR APOLÁSÁRA

Az arezbőr szépi-tése és finomítása. **RIZSPOR**

legelegánsabb toillete-, bál- és szalon-puder fehér, rózsaszín vagy sárga.

Vegyileg megvizsgálva és ajánlva dr. Pohl J. J. cs. kir. tanár által Bécsben.

Elsmerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz

Taussig Gottlieb

cs. és kir. udvari toillete-szappan és illatszergyár, BÉCS I., Wollzeile 3. sz.

Kapható **Zomborban: Weidinger S. és Zs.** kereskedő-czégnél.

Egy doboz ára 1 frt 20 kr. elküldés utánvétel vagy az összegelölleges besküldése után.

Több száz kiváló orvos ajánlja:

Szt. Lukácsfürdői hegyiforrás!
Legyen mindennapi italod!
 Kapható: Minden nagyobb fűszerkereskedésben és vendéglőben.

A női szépség

elérésére, tökéletesebbé és fentartására legkitűnőbb és legbiztosabb a

FÖLDES-féle

Margit-Crém,

mely vegytiszta, sem higányt, sem ólomot nem tartalmaz, teljesen ártalmatlan és zsírintes.

Törvényesen védve.

Ez a világhírű arckencős pár nap alatt eltávolít szepőt, májfoltot, pattanást, bőrtakát Mitesser) és minikát (Más bőrbajt. Kismítja a ráncokat. redőket himlőhegyeket és az arczot felhírré, simává és üdévé változtatja.

részolja. Legkitűnőbb óvszer a nap és szél befolyása ellen.

Ára: kis tégely 50 kr. nagy tégely 1 frt, Margit helygyör 60 kr. Margit szappan 35 kr. Margit fogpép (Zahnpaste) 50 kr. Margit arcvíz 50 kr.

Utazatóktól óvakodjunk!

Póstán utánvetellel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

FÖLDES KELEMEN,

gyógyszerész **Arad.**

Kapható minden gyógyszerárban, drogeriákban és illatszert kereskedésben.

Főraktár Zomborban: Lukács Zsigmond, Schwartz Emil Győrszerházban és Baits Víztoronjánál.

TROPON a legjobb tápláló és erősítő szer.

TROPON erősítte táplálóból, mint a hus, melyek legfontosabb részét: fehérvérnyejét tartalmazza.

TROPON növeli az egészségesek testi erejét, megakadályozza a betegek elgyöngyülését, sieteti az ülők megerősödését.

TROPON megbecsülhetetlen mindama betegségekben, melyekben könnyen emészthető és bőséges táplálékra van szüksége a betegnek

TROPON nélkülözhetetlen táplálék azért mindazoknak, kiknek rossz a gyomoruk, betegek a beleik, gyöngék az idegeik, a kik verszegények, kőszvényesek tüdőbajosok, ezukorbeteg és más olyan bajokban szenvednek, melyek a rendes étellekkel való táplálkozást lehetetlenné teszik.

TROPON nemesak a legjobb, hanem a legolcsóbb fehérszert is. Ára: 100 grm. 1 kor 20 fillér.

TROPON kapható minden gyógyszerárban.

Üzlethelyiség-változás.

Van szerencsém igen tisztelt veöm és a n. é. közönségnek tudomására hozni, hogy

üzletemet

f. évi augusztus hóban Kossuth-ateza,

Koszanits-féle házba

áttem, az azelőtti **Bondy Arnold-féle helyiségbe**, ki viszont ruha-raktárával az én üzlethelyiségembe költözött. Új helyiségemben

• • czipész-műhelyet • •

is fogok berendezni, mi által abban a helyzetben leszek, hogy mértékszerinti megrendeléseket is gyorsan, szolidan és a legszebb kivitelben teljesíthessek.

Raktáromban mind eddig, úgy ezután is nagy választéku és a legfinomabb izlésnek megfelelő kész árul fogok tartani. Főlörekvésem oda fog irányulni, hogy tisztelt veöm 29 év óta belem helyezett b. bizalmát ezentul is jó és megbízható áruk, mérsékelt árak mellett kiszolgáltatása által jövőre is kiérdemeljem és fenntarhassam.

Hálásan köszönöm eddigi belém helyezett b. bizalmukat, kérem engem ezután is minél számosabb rendeléssel megtisztelni. Kiváló tisztelettel

Holländer József.

Gyümölcs és szőlő bor készitési gépek.

Gyümölcs és szőlő sajtók,

folytonosan ható kettős emlyly szerkezettel és nyomero szabályzóval. A munka képesség 20 % nagyobb mint bármely más sajtónál.

Hydraulikus sajtók.

Szőlő és gyümölcs zuzók

és bogyo morzsolók.

Teljesen felszerelt szüretelő készütelek. Szőlő és gyümölcs őrők. Aszaló készülékek gyümölcs és főzelek aszalására, gyümölcs-vágó és hámozógépek, legújabb szerkezetű szab. önműködő „Syphonia“ gyümölcs és szőlővesző permetezők, gyártalnak és szállítalnak jóállás mellett a legjobb kivitelben

Mayfarth Ph. és Társa

es. kir. kizár. szabad. gazdasági gépgyárak. vasütoöde és gőzhámor. **BECS, 11. Táborstrasse 71.**

Kitüntette 450 arany, ezüst és bronz éremmel.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Képviseleők és viszontárusítók felvételnek.

Millenniumi kiállítás 1896: Nagy millenniumi érem.

STAHEL és LENNER

BUDAPEST,

Trieur- és lemezlyukasztó-gyár

Gyár: Katona József-ateza S. sz., Margithid és nyugoti pályaudvar közt.

Ajánljuk az általunk gyártott legjobb minőségű:

Trieur-ök: a konkoly és búkkönynek a buza,

árpa vagy rozs közüli kiválasztására

Trieur-ök: a zabnak vagy árpanak a buza közüli

és a gömbölyü magvak kiválasztására.

Lenesetisztító és osztályozó Trieur-ök: az árpa kiválasztására és a lenese osztályozására.

Osztályozó Trieur-ök:

Szabadalmazott Trieur és osztályozógépek

minden gabonafaj tisztítására és tetszés szerinti

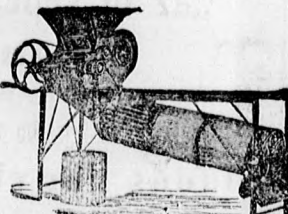
osztályozására. — Elvállalunk Gutjahr és Müller,

illetve Mayer reudserü trieur-ök, cekely költséggel a trieur beküldése mellett ezen

szabadalmazott trieur-ökre átalakítását. Malom Trieurhengerek vagy burkolóai.

Lyukasztó vagy hasított lemezek tetszés szerinti nagyságban ipari vagy gazdasági célokra.

Árjegyzékek vagy mintakönyvek ingyen és bérmentve küldetnek.

Chocolad

PÁRIS.
1900
„GRAND PRIX“

SUCHARD

Mindenhol
kapható.

Cacao

Nem közönséges borostyán vagy borszeszlakk, hanem könnyen illő készítmény szép fényvel, erős elfedő hatással és gyors száradással. A padló kiválóan elegáns külsőt nyer.

Uj Nagyszerű Uj
máz padlóra, falakra, bu-
torokra, stb.

„EOLIN-LAKK“

törvényileg védve.

Befüdi a régebbi fényezéseket. kapható 5 féle színben.

Azonnal szárad szagtalan. Szín és fény egy behuzással.

Tartósság szavatolva.

Zomborban: Paresetich Károlynál
Deák Ferencz-körút 205

MIERT

van annyi utánzat?

MERT

a valódi EISENSTÄDTER-féle Linoleum padló-zománc a törv. bej. „Vaslovag“ védjeggyel a legjobb és legtartóabb puha padlóknak és konyhabutoroknak bemázoló ára.

Bejegyzelt

Az Eisenstädter-féle

Linoleum padló-zománc

egy óra alatt keményre szárad, bámulatos szép fényvel bír és tartósság tekintetében eddig fölülmulhatatlan. Nagy ellenjárásánál fogva különböző hasonhangzások nevek alatt értéktelen utánzatokat hoznak forgalomba, miért is kérjen mindenki kizárólag csak Eisenstädter-féle „Linoleum padló-zománcot“.

Védjegy
„Vaslovag“

a törv. bejegyzelt Vaslovag védjeggyel.
EISENSTÄDTER tesvérek
lakk- és festékgyára.

Kapható egyedül Zomborban:
WEIDINGER A. és ZS.

TUNA GUSZTÁV áruháza

ZOMBOR.

„Király-vászon-vállalat“
gyári raktára.

Mélyen tisztelt Asszonyom!

Van szerencsém becses tudomására hozni, miszerint összeköttetésem folytán sikerült a páratlan minőségű »Király-vászon« gyári raktárát megnyernem.

Peldátlan módon nyilvánul a hölgyközönség meglegedése ezen »Király-vászon« iránt, mely körülmény arra indított, hogy egy véget b. czimére kegyes meglekintés végett küldjek.

A legnyomatékosabban kérem melegtartásuk ezen vásznat **kibontva meglekinteni**; minősége és tartósságáért a kezeséget mindenkorra elvállalom.

Ezen vékonyabb, mindenféle fehéreműre alkalmas 84 cm. széles »Király-vászon« 23 métert (régí 30 rőföt) tartalmazó végben **gyári áron 8 frt. — krért (16 korona) t. czimednek legjobban ajánlhatom.**

Kiváló tisztelettel

TUNA GUSZTÁV.

szivattyúk M érelegek,
minden neme házi és nyí-
vános cselőla, a mező-
gazdaság-, építkezés- és
ipari célra.
Csövek, tömlők, csapok
stb. stb.
Szivattyú és gépjár-
tási betéti társaság

W. GARVENS, WIEN, { I. Schwarzenbergstrasse 6.
I. Wallfischgasse 14.

Kapható: technikai és gépjárművekben, kútkészítőknél stb.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Permanens képes levelező-lap kiállítás.

Hecht B.

képes levelező-lap központi
áruház, könyv-, zenemű- és
papirkereskedése,

„az új képes levelező-laphoz“

Zomborban,

Trefort-utca, a gőzfürdő átellenében.

Legjobb és legszebb választék. — Bámulatos olcsó árak.

Eladás nagyban és kicsinyben.

Vidéki megrendelések gyorsan és lelkiismeretesen eszközöltetnek.

Permanens képes levelező-lap kiállítás.